

Motion till riksdagen 2021/22:2110

av **Gudrun Brunegård (KD)**

Förbättrad ventilationskontroll (OVK) i takt med ökade krav på energieffektiva hus

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en realistisk modell för hur systematiska ventilationskontroller ska genomföras och följas upp på ett standardiserat sätt, med fokus på förebyggande hälsoaspekter hos dem som ska vistas i de avsedda lokalerna, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De flesta av oss tillbringar nittio procent av vår tid inomhus. Det är därför av stor vikt att inomhusklimatet är gott. Många känner direkt av koncentrationssvårigheter och trötthet när ett dåligt ventilerat rum inte blivit vädrat. Men dålig ventilation kan också framkalla allergiska besvär, som kan yttra sig som huvudvärk, hudbesvär och allergiska reaktioner i slemhinnorna i ögonen eller luftvägarna, exempelvis som astma.

Från 1 september 2021 höjs kraven på att nybyggnation ska vara än mer energisnåla, nära noll-energihus (BBR 29). Detta ökar risken att ventilationen inte håller måttet. Det skulle vara ytterst olyckligt om ett ökat antal människor skulle drabbas av allergier, på liknande sätt som inträffade som följd av att husen blev tätare efter 1970-talets oljekris, och som i sin tur ledde till att krav på obligatorisk ventilationskontroll (OVK) infördes 1991. Balansen mellan energisnålhet och god ventilation är viktig att upprätthålla för att få god kvalitet på inomhusluften.

RISE (f d SP i Borås) skriver i sin slutrapport ”Moderniserad ventilationskontroll” att OVK är bra men behöver moderniseras och även omfatta punkter om luftkvaliteten i inomhusluften. Idag fokuserar OVK i huvudsak på luftväxlingen.

OVK ska enligt nu gällande regler utföras med olika fastställda intervall beroende på vilken typ av byggnad och för vilket ändamål lokalerna används. Besiktning ska utföras av en sakkunnig funktionskontrollant, som är certifierad av ett ackrediterat certifierings-

organ. Besiktningsprotokollen ska skickas till kommunen, som är kontroll- och tillsynsmyndighet.

Enligt en nyligen publicerad rapport från Boverket, som svar på ett regeringsuppdrag om tillsynsavgifter, behöver OVK uppmärksammas i högre grad. Som läget nu är prioriteras inte tillsynskraven av många byggnadsnämnder. Många kommuner efterlyser möjligheten att ta ut en tillsynsavgift, åtminstone av dem som inte sköter sig, motsvarande miljönämndens avgifter för exempelvis miljötillsynen.

Dock finns de facto kommuner som tar ut kontrollavgifter utan att regelbundna kontroller utförs. Kontrollavgifter ska inte vara ett sätt för kommunerna att finansiera sin verksamhet.

Ingen har idag tillsynen över kommunernas tillsynsarbete. Med hänvisning till Boverkets rapport, om stundom bristande uppföljning hos kommunerna, förefaller det inte orimligt att länsstyrelserna skulle utöva tillsynsansvar över kommunernas tillsynsarbete. Idag är det endast vägledning av tillsyn gällande OVK som ligger på länsstyrelsernas ansvar tillsammans med Boverket.

Jag hemställer därför till riksdagen att uppmana regeringen att ta fram en realistisk modell för hur systematiska ventilationskontroller framdeles ska genomföras och följas upp på ett standardiserat sätt, med fokus på förebyggande hälsoaspekter hos dem som ska vistas i de avsedda lokalerna och tillkännager detta för regeringen.

Gudrun Brunegård (KD)